

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
I N S T Y T U T H I S T O R I I — K O M I S J A H I S T O R I I P A Ń S T W A I P R A W A

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXXVII — ZESZYT 2

1985

P A Ń S T W O W E W Y D A W N I C T W O N A U K O W E

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Jan Baszkiewicz, Stanisław Grodziski,
Bogdan Lesiński (sekretarz redakcji), Bogusław Leśnodorski, Jan Malarczyk,
Henryk Olszewski (redaktor), Kazimierz Orzechowski, Zygfryd Rymaszewski,
Stanisław Salmonowicz, Janusz Sondel, Jan Wąsicki

Tłumaczyła na język francuski: Maria Sczaniecka

Adres Redakcji

61-809 Poznań, ul. Czerwonej Armii 90, Collegium Iuridicum UAM

Printed in Poland

ISBN 83-01-06923-6

ISSN 0070-2471

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Wydanie pierwsze. Nakład 320+90 egz. Ark wyd. 26,75. Ark druk. 21,625+1 wkł. Papier druk. sat. III kl. 80 g, 70×100. Oddano do składania w lipcu 1985 r. Podpisano do druku i druk ukończono w marcu 1986 r. Zam. nr 405/124. S-7/913. Cena zł 460,—

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. A. MICKIEWICZA W POZNANIU

Bibl. UAM

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XXXVII — Zeszyt 2

Kazimierz Orzechowski, Szkice do portretu uczonego. O Juliuszu Bardachu w pięćdziesięciolecie twórczości	1
<i>Juliusz Bardach — historien de droit et historien tout court (un demi-siècle de travail)</i>	38
Bibliografia prac naukowych Profesora Juliusza Bardacha. Część II: lata 1975 - 1985	43
<i>Bibliographie de Juliusz Bardach. IIe partie: 1975 - 1985</i>	43
* * *	
Stanisław Russocki, Średniowieczne narody polityczne środkowej Europy	57
<i>Les nations politiques de l'Europe centrale au Moyen Âge</i>	73
Zbigniew Zdrójkowski, Stan badań nad problematyką prawa średzkiego. Studium na 750-lecie pouczenia miasta Halle dla Środy Śląskiej (1235 - 1985)	75
<i>L'état des recherches sur le problème de la loi de Sroda. L'étude pour le 750e anniversaire de l'instruction donné à Sroda Śląska par la ville Halle</i>	87
Antoni Gąsiorowski, Dobrzy i podlejsi. Przyczynek do dziejów kary w późnośredniowiecznej Polsce	89
<i>Les bons et les vils. Une contribution à l'histoire de la peine en Pologne du bas Moyen-Âge</i>	99
Jacek S. Matuszewski, Statut Władysława Warneńczyka z 1440 r. w procesie ograniczania królewskiego prawa dyspozycji domeną ziemską w Polsce	101
<i>Ordonnance du roi Vladislav de Varna de 1440, dans le processus de la limitation du droit royal de disposer du domaine foncier en Pologne</i> .	121
Wojciech Kulisiewicz, Zaruka w praktyce administracyjnej Wielkiego Księstwa Litewskiego w XV - XVII w.	123
<i>„Zaruka” (caution) dans la pratique administrative du Grand Duché de Lituanie aux XVe - XVIe siècles</i>	137
Bogdan Lesiński, Ustanowienie opiekuna w drodze licytacji w polskim prawie ziemskim XV - XVI w.	139
<i>Constitution de tuteur par adjudication judiciaire dans le droit terrestre en Pologne du XVe au XVIe siècle</i>	151
Andrzej B. Zakrzewski, Wiż w prawie litewskim XVI w.	153
<i>Wiż dans le droit lituanien du XVIe siècle</i>	165
Katarzyna Sójka-Zielińska, <i>Ius publicum — ius privatum</i> w systematyce prawa XVI w.	167

<i>Ius publicum — ius privatum dans la systématisation du droit aux XVIIe siècle</i>	185
Zygfryd Rymaszeowski, Instrukcje syndyków gdańskich w sprawach rozpoznawanych przed sądami zadwornymi — od końca XVI do początku XVIII w.	187
<i>Instructions des syndics de Gdańsk dans des affaires jugées par le Tribunal d'assesseurs et le Tribunal de relations (fin du XVIIe — début du XVIIIe siècle)</i>	206
Janusz Tazbir, Franco de Franco (około 1585 - 1611)	207
<i>Franco de Franco (vers 1585 - 1611)</i>	222
Henryk Olszewski, Sejm konny. Rzecz o funkcjonowaniu ideologii demokracji szlacheckiej w dawnej Polsce	225
<i>La diète à cheval. Observations sur le fonctionnement de l'idéologie de la démocratie de la noblesse dans l'ancienne Pologne</i>	242
Jerzy Dygdała, Próba reformy sejmiku generalnego Prus Królewskich w 1734 r.	243
<i>Tentative de la réforme de la diétine générale de la Prusse royale en 1734</i>	255
Adam Lityński, O reformach sejmikowania w latach 1764 - 1793	257
<i>Les réformes de fonctionnement des diétines dans les années 1764 - 1793</i>	272
Andrzej Ajnenkiel, Pruska ustawa wywłaszczeniowa z 1908 r. w oświeceniu dyplomacji francuskiej	273
<i>La loi prussienne d'expropriation de 1908 sous l'éclairage de la diplomatie française</i>	281
Michał Pietrzak, Kontrola długów państwa w II Rzeczypospolitej	283
<i>Le contrôle des dettes d'Etat sous la IIe République polonaise (1918 - 1939)</i>	289
Stanisław Grodziski, Z dziejów unifikacji polskiego prawa cywilnego	291
<i>De l'Histoire de l'unification du droit civil polonais dans les années 1945 - 1946</i>	300
Hubert Izdebski, „Polska rewolucja” — „pokojowa rewolucja”. Ze studiów nad terminologią polityczną pierwszych lat Polski Ludowej 1944 - 1948 „Révolution polonaise” — „révolution pacifique”. <i>De la terminologie politique des premières années de la Pologne populaire (1944 - 1948)</i>	301
	325

* *

*

Józef Matuszewski, Nowe wydawnictwo źródłowe do dziejów Wielkopolski. Uwagi w związku z tomem VI Kodeksu dyplomatycznego Wielkopolski	327
---	-----

TABUŁA GRATULATORIA POLSKICH HISTORYKÓW PRAWA

Niżej podpisani reprezentanci środowisk historycznoprawnych w kraju życzą Panu Profesorowi Juliuszowi Bardachowi — Przyjacielowi, Koledzie, Mistrzowi — kontynuowania wielkich osiągnięć twórczych w źródle i niezmiennej radości poznawania.

Andrzej Ajnenkiel (Warszawa)	Adam Lityński (Katowice)
Grażyna Bałtrusajtys (Warszawa)	Ryszard Łaszewski (Toruń)
Wojciech M. Bartel (Kraków)	Ludwik Łysiak (Kraków)
Jan Baszkiewicz (Warszawa)	Jacek Majchrowski (Kraków)
Władysław Bojarski (Toruń)	Witold Maisel (Poznań)
Ewa Borkowska-Bagińska (Poznań)	Jan Malarczyk (Lublin)
Filomena Bortkiewicz (Łódź)	Irena Malinowska-Kwiatkowska (Kraków)
Józef Ciągwa (Katowice)	Jacek S. Matuszewski (Łódź)
Władysław Ćwik (Lublin)	Józef Matuszewski (Łódź)
Tomasz Dybowski (Warszawa)	Henryk Olszewski (Poznań)
Jerzy Dygdała (Toruń)	Tomasz Opas (Rzeszów)
Antoni Gąsiorowski (Poznań)	Kazimierz Orzechowski (Wrocław)
Tomasz Giaro (Warszawa)	Wacław Osuchowski (Kraków)
Stanisław Grodziski (Kraków)	Marzena Paszkowska (Warszawa)
Hubert Izdebski (Warszawa)	Lesław Pauli (Kraków)
Teresa Janasz (Wrocław)	Michał Pietrzak (Warszawa)
Michał Jaskólski (Kraków)	Stanisław Płaza (Kraków)
Karol Jonca (Wrocław)	Franciszek Połomski (Wrocław)
Janusz Justyński (Toruń)	Edwin Rozenkranz (Gdańsk)
Marian Kallas (Toruń)	Anna Rozner (Warszawa)
Henryk Karbownik (Lublin)	Władysław Rozwadowski (Poznań)
Edmund Klein (Wrocław)	Stanisław Russocki (Warszawa)
Jan Kodrębski (Łódź)	Zygfryd Rymaszewski (Łódź)
Alfred Konieczny (Wrocław)	Franciszek Ryszka (Warszawa)
Artur Korobowicz (Lublin)	Stanisław Salmonowicz (Toruń)
Wiesław Kozub-Ciembroniewicz (Kraków)	Monika Senkowska-Gluck (Warszawa)
Romuald Kraczkowski (Warszawa)	Jerzy Senkowski (Warszawa)
Stanisław Krukowski (Warszawa)	Grzegorz Leopold Seidler (Lublin)
Zofia Kulejewska (Szczecin)	Katarzyna Sójka-Zielińska (Warszawa)
Cezary Kunderewicz (Łódź)	Jacek Sobczak (Poznań)
Wojciech Kulisiewicz (Warszawa)	Władysław Sobociński (Warszawa)
Bogusław Leśnodorski (Warszawa)	Janusz Sondel (Kraków)
Bogdan Lesiński (Poznań)	Donald Steyer (Gdańsk)
Wiesław Litewski (Kraków)	Zbigniew Szcząska (Warszawa)

Wiktor Suhecki (Warszawa)
Andrzej Sylwestrzak (Gdańsk)
Wanda Sudnik (Warszawa)
Janusz Tazbir (Warszawa)
Wacław Uruszcak (Kraków)
Jerzy Walachowicz (Poznań)
Marek Waldenberg (Kraków)
Barbara Waldo (Łódź)
Jan Wąsicki (Poznań)
Marek Wąsowicz (Warszawa)

Jerzy Wiślocki (Poznań)
Witold Wołodkiewicz (Warszawa)
Andrzej Wójtowicz (Katowice)
Maria Zabłocka-Słonina (Warszawa)
Andrzej Zakrzewski (Warszawa)
Andrzej B. Zakrzewski (Warszawa)
Zbigniew Zdrójkowski (Toruń)
Mieczysław Żolnierczuk (Lublin)
Marian Żurowski (Warszawa)